

Hollráð fyrir veturinn

Lýsing

Nú þegar dimma fer er nauðsynlegt að huga að inni- og útilýsingu bæði á heimilum og hjá fyrirtækjum. Mikilvægt er að huga vel að hönnun lýsingar þar sem hún hefur áhrif á vellíðun okkar og veitir öryggi. Mikill munur er á lýsingarpörf og er hún ekki sú sama í stofu, tölvuherbergi eða baði. Þess vegna er mikilvægt að skoða vel hvar á að nota ljósið og til hvers. Hafa ber einnig í huga að lýsingapörf einstaklinga eykst eftir því sem aldurinn færir yfir. Ýmsar tegundir af ljósnemum eru til á markaðnum eins og t.d. að neminn kveiki á útiljósum þegar dimmir og slekkur þegar birtir eins er til nemi sem fer eftir tímastillingu. Einnig eru til hreyfinemar sem kveikja ljós þegar hreyfing er, slíkt getur reynst góð þjófavörn.

Hollráð varðandi lýsingu:

- Lýsið upp listaverk og bókahillur
- Notið hreyfiskynjara ef ljósið á að loga í stutta stund í einu
- Gætið þess vel að hafa ekki lampa nálægt gardinum eða öðru eldfimu efni og aldrei skal setja ábreiður yfir lampa.
- Óhreinindi á lömpum getur dregið úr birtunni um allt að þriðjung
- Lýsing getur verið ódýr þjófavörn
- Munið að lýsa vel leið að sorptunnu
- Ljós meðfram gangstígum veitir öryggi
- Ljós í garðinum gefur húsinu notalegan blæ
- Lýsing við inngang veitir öryggi

Frekari hollráð varðandi rafmagnið má finna í raforkumenningu á heimasíðu Orkuveitunnar: www.or.is/raforkumenning.

Hitun húsa

Þegar kólna fer í veðri er nauðsynlegt að yfirfara hitakerfi hússins og jafnvægisstillja það þannig að það uppfylli meginhlutverk sín þ.e. að skapa þægilegan innihita, halda kostnaði í lágmarki og að nýting heita vatnsins sé í hámarki. Jafnvægisstilling felur í sér að hámarksrennsli til hvers ofns er stillt. Rennsli til ofna er stillt með innri stillingu á ofnloka. Á eldri kerfum getur þurft að endurnýja þennan búnað til að hægt sé að stilla kerfið með góðum árangri. Við mælum með að láta fagmann stilla ofnakerfið.

Auðvelt er að gera ofn óvirkan með því að byrgja hann með húsgögnum, sólbekkjum og gluggatjöldum. Ef ekki er hugað að þessu kemst hiti illa út í herbergið þar sem ofnloki lokar fyrir rennsli þegar hitastig bakvið húsgögnin hefur náð innstilltum herbergishita. Yfirleitt er ekki þörf á að breyta stillingu hitastillis á lofhitastýrðum lokum ef viðhalda á óbreyttum

herbergishita. Þegar búið er að finna þægilegan herbergishita er gott að setja minnispunkt á stillingu sem hentar viðkomandi herbergi.

Hollráð varðandi húshitun:

- Hitanemi má ekki vera lokaður af með húsgögnum eða gluggatjöldum
- Of stórir sólbekkir draga úr jöfnu varmastreymi um herbergið og geta valdið því að ofnloki loki fyrir innrennsli til ofns.
- Það er eðlilegt að ofnar séu kaldir ef mikið er af ókeypis varma í herberginu.
- Gluggatjöld hindra loftstreymi frá ofnum og geta "gabbað" lofthitastýrðan ofnloka til að loka fyrir hitun áður en herbergishiti er nægur.
- Hávaði í ofnlokum stafar af óstilltu hitakerfi.
- Látið fagmann stilla hitakerfið.
- Ójafnvægisstillt hitakerfi veldur sveiflum á herbergishita og ónákvæmni í hitastýringu.
- Jafnvægisstillt hitakerfi veldur þægindum og vellíðan.
- Yfirfarið kerfið reglulega og látið hreinsa síur og stjórnbúnað.
- Loftræsið aðeins í stuttan tíma í senn þar sem mikið varmatap verður ef gluggar eru hafðir opnir lengi.
- Ef hitakerfi er takmarkað þá þarf að stilla þrýstijafnara sérstaklega á meðan kuldakast gengur yfir. Þrýstijafnarinn er á húsveitugrind heimila og er eðlilegt að auka aflíð almennt um ca. 20% á meðan kuldakast gengur yfir en mikilvægt er að muna að lækka hann aftur eftir kuldakastið.
- Ef fleiri en einn ofn er í herbergi þarf að stilla alla ofna eins þannig að varmaflöturinn verði stærri en ella.

Frekari hollráð um húshitun má finna í hitamenningu á heimsíðu Orkuveitunnar:
<http://www.or.is/hitamening>.